

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

19 martie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în următoarea componență:

Președinte – Ursache Petru,

Judecători – Timofti Vladimir și Gordilă Nicolae,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de partea vătămată Axentii Aurica împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 noiembrie 2013, în cauza penală privind-o pe

Diacon Tatiana Tudor, născută la 20 august 1975, originară și domiciliată în mun. Chișinău, str. Sfânta Paraschiva, 29.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 24.08.2012-28.08.2013 (prima instanță)
2. 26.09.2013 –25.11.2013 (instanța de apel)
3. 04.02.2014–19.03.2014 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 28 august 2013, Diacon Tatiana a fost condamnată în baza art. 311 alin. (2) lit. a), b) Cod penal la 2 ani închisoare.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei numite i-a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 1 an.

Acțiunea civilă, în care s-a solicitat 1500000 lei ca daună morală, a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să hotărască instanța civilă.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut, că Diacon Tatiana la 06 septembrie 2011, acționând din interes material, împreună, de comun acord și prin înțelegere prealabilă cu o altă persoană care a decedat, ambii cunoscând cu certitudine că, între Diacon Tatiana Tudor și cet. Axentii Aurica există un litigiu civil referitor la împrumutul în sumă de 54000 euro, acordat lui Diacon Tatiana de ultima, aflându-se în incinta CCCEC, amplasat pe bd. Ștefan cel Mare, 198, mun. Chișinău, fiind avertizați despre răspunderea care o poartă pentru denunțarea cu bună știință falsă prin care au învinuit-o pe cet. Axentii Aurica în sustragerea prin excrocherie a sumei de 88000 euro, au solicitat atragerea ei la răspundere penală

pentru cazul indicat de dânsii, denunțarea făcută unui organ, care este în drept de a porni urmărirea penală.

Prin aceeași sentință procesul penal în privința lui Diacon Nicolai a fost încetat în legătură cu decesul acestuia.

3. Sentința menționată a fost atacată cu apel de către partea vătămată Axentii Aurica, prin care a solicitat casarea acesteia, rejudicarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Diacon Tatiana să fie condamnată în baza art. 311 alin. (2) lit. a), b) Cod penal la 3 ani închisoare, iar în temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei numite să-i fie suspendată condiționat pe un termen de probă de 3 ani, concomitent a solicitat admiterea integrală a acțiunii civile, invocând că pedeapsa stabilită inculpatei Diacon T. este prea blândă în raport cu modul de comitere a infracțiunii comise de aceasta.

3.1. În apelul declarat de avocatul Căuș Miroslav în numele inculpaților Diacon Tatiana și Diacon Nicolai, s-a solicitat casarea sentinței, rejudicarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpații Diacon Tatiana și Diacon Nicolai să fie achitați, pe motiv că nu a fost dovedită vinovăția acestora de comiterea infracțiunii incriminate. Totodată, a solicitat încetarea procesului penal în privința lui Diacon Nicolai în legătură cu decesul acestuia.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 noiembrie 2013 a fost respins ca nefondat apelul declarat de către avocatul Căuș Miroslav, a fost admis apelul declarat de partea vătămată Axentii Aurica, casată sentința Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 28 august 2013 în latura civilă și pronunțată în această parte o nouă hotărâre, prin care a fost admisă parțial acțiunea civilă, cu dispunerea încasării de la Diacon Tatiana în beneficiul lui Axentii Aurica, a prejudiciul moral în mărime de 5000 lei. În rest, sentința a fost menținută.

5. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar partea vătămată Axentii Aurica, prin care, în temeiul prevederilor art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, rejudicarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, invocând că:

- instanța de apel nu s-a expus în decizia adoptată asupra prejudiciului moral solicitat;

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, adică asupra tergiversării procesului penal de către inculpata Diacon Tatiana;

- pedeapsa aplicată inculpatei Diacon Tatiana este una prea blândă în raport cu faptele comise și consecințele acestora;

- fiind avocat de profesie partea vătămată Axentii Aurica și-a apărat singură drepturile, prin ce i-au fost provocate cheltuieli materiale, dar care nu pot fi probate din considerente, că nu sunt pasibile de justificat sub aspectul acordării de servicii juridice contra plată, din acest motiv solicită a fi apreciate ca prejudicii morale;

- decizia conține fraze, care nu se conciliază cu soluția, precum că „instanța de fond corect a admis în principiu acțiunea civilă a părții vătămate Axentii Aurica, stabilind că asupra cuantumului despăgubirilor convenite să se pronunțe

instanța în ordine civilă”, apoi în dispozitiv fiind casată sentința în latura civilă, cu încasarea daunei morale în mărime de 5000 lei.

6. Verificând argumentele recursului în raport cu actele cauzei, Colegiul penal consideră că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 422 Cod de procedură penală, recursul se declară în termen de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

În speță se constată, că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recurs ordinar preventiv pe 24 decembrie 2013, apoi motivat pe 09 ianuarie 2014 împotriva deciziei instanței de apel din 25 noiembrie 2013, pronunțată în ședința publică pe 23 decembrie 2013, în termen.

Din conținutul recursului declarat de către partea vătămată Axentii Aurica, rezultă că aceasta critică decizia instanței de apel sub aspectul prevederilor art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, însă Colegiul penal constată că acest temei nu și-a găsit confirmarea în speța dată.

Starea de fapt reținută și de drept apreciată de către instanța de apel concordă cu circumstanțele stabilite și probele administrate, relatate și examinate în cuprinsul hotărârii atacate.

Instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele complet și obiectiv, făcând o apreciere probelor în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, just menținând încadrândarea dată de către prima instanță acțiunilor inculpatei Diacon Tatiana în baza art. 311 alin. (2) lit. a), b) Cod penal, stabilindu-i o pedeapsă echitabilă.

Pe parcursul urmăririi penale cât și în cadrul cercetării judecătorești au fost respectate normele de procedură penală, probele fiind obținute în condițiile legii.

Totodată, Colegiul penal consideră neîntemeiat argumentul recurteii, precum că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra stabilirii pedepsei și că inculpatei Diacon Tatiana i s-a stabilit o pedeapsă prea blândă în raport cu faptele comise și consecințele acestora, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și respectiv la rândul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

Conform prevederilor art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

În acest context, Colegiul penal consideră că instanța de apel, corect a luat în considerație, că la aplicarea pedepsei inculpatei Diacon Tatiana pentru infracțiunea comisă, prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal și astfel, corect a ajuns la concluzia de aplicare în privința acesteia a unei pedepse sub formă de închisoare cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, luând în considerație personalitatea inculpatei, care nu prezintă pericol pentru societate, circumstanțele atenuante, și anume, că a comis pentru prima dată o infracțiune mai puțin gravă, că are la întreținere 2 copii minori și lipsa circumstanțelor agravante.

Concomitent, instanța de recurs ordinar indică, că consideră declarativ argumentul recurentei referitor la neexpunerea instanței de apel în decizia adoptată asupra prejudiciului moral solicitat, deoarece, în acest sens, instanța de apel just a relevat, că „din analiza materialului probator la caz, a stabilit, că intensitatea și gradul durerilor psihice a părții vătămate suportate ca urmare a faptei ilicite comise de către inculpata Diacon T. sunt proporționale cu suma de 5000 lei”.

Nu poate fi acceptat nici argumentul recurentei, precum că, fiind avocat de profesie, și-a apărât singură drepturile, acțiune ce i-a provocat cheltuieli materiale, dar care nu pot fi probate din considerente, că nu sunt pasibile de justificat sub aspectul acordării de servicii juridice contra plată, din acest motiv solicită a fi apreciate ca prejudicii morale.

În acest context, Colegiul penal enunță, că unele din aceste cerințe reprezintă cheltuielile de judecată, prevăzute de art. 227 Cod de procedură penală, iar altele nu au fost invocate de către partea vătămată Axentii Aurica în apelul declarat (Vol. III, f.d. 58-62), astfel instanța de apel s-a expus în limitele apelului declarat, nefiind în drept de a le depăși, ulterior, recurenta, conform prevederilor art. 427 alin. (2) Cod de procedură penală a pierdut dreptul de a indica aceste cerințe noi în recurs ordinar.

Cu referire la mărimea sumei încasate ca daună morală de instanța de apel, Colegiul penal mai invocă practica CEDO, hotărârea Amihalachioaie vs. R. Moldova din 20.04.2004, prin care s-a considerat că însuși recunoașterea unei violări, în speță se recunoaște condamnarea persoanei, prezintă pentru partea vătămată o satisfacție pentru prejudiciul moral.

Totodată, Colegiul penal, mai enunță, ca instanța de apel, la examinarea apelurilor a admis 2 erori materiale, și anume:

- în decizia adoptată, în partea descriptivă a indicat „...instanța de fond corect a admis în principiu acțiunea civilă a părții vătămate Axentii Aurica, stabilind ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să se pronunțe instanța în ordine civilă...”, pe când, apoi tot în descriptiv a adus motive de admitere a acțiunii civile și de încasare a daunei morale, și în dispozitivul deciziei a mai menționat, că „... admite apelul părții vătămate, casează sentința primei instanțe în latura civilă și pronunță în această parte o nouă hotărâre, prin care a fost admisă parțial acțiunea civilă, cu dispunerea încasării de la Diacon Tatiana în beneficiul lui Axentii Aurica, a prejudiciul moral în mărime de 5000 lei”;

- în decizia adoptată, în fapta constatată de prima instanță, preluată de instanța de apel, se indică că și inculpatul Diacon Nicolae a comis o infracțiune, deși acesta a decedat pe 01 martie 2013, conform certificatului de deces (Vol. III, f.d. 24), adică pînă la pronunțarea sentinței, și în privința lui nu există vreo hotărâre

de condamnare, respectiv numele lui nu poate fi indicat în descrierea faptei, constatate în speța dată.

Colegiul lărgit consideră, că aceste erori materiale, urmează a fi corectate de instanțele de judecată, care le-au admis, în procedura prevăzută de art. 249 Cod de procedură penală și ele nu duc la răsturnarea soluției adoptate în fond corect.

Prin urmare, temeiul pentru recurs, invocat de recurentă nu și-a găsit confirmarea în instanța de recurs, din care considerente recursul declarat de către partea vătămată Axentii Aurica, fiind vădit neîntemeiat, urmează a fi declarat inadmisibil.

7. Pentru aceste motive, în conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DE C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de partea vătămată Axentii Aurica împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 noiembrie 2013, în cauza penală privind-o pe **Diacon Tatiana Tudor**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 09 aprilie 2014.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Gordilă Nicolae